

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Hrob č. 1 - starolužické období

Při hloubení protlakové šachty mezi místní komunikací a železniční tratí došlo k odkrytí starolužického hrobu. V hloubce 1,35 m pod úrovní dnešního terénu byla na plochých kamenech z kulmské břidlice postavena velká zásobnice, která obsahovala žárový pohřeb. Její hrdlo bylo překlopeno velkou mísou s páskovými uchy. SZ od zásobnice byly okrajem vzhůru postaveny další nádoby: amfora, okřín, mísa s uchem, ostře profilovaný šálek a látka. Uvnitř zásobnice leželo drobné osudí. Dno mísy překrývající zásobnici leželo v hloubce 0,7 m pod úrovní dnešního terénu.

Hrob č. 2 - kultura lužických popelnicových polí

Druhý hrob byl rýhou zachycen mezi železniční tratí a východní frontou domu Biskupství (ZM 1:10 000, list 24-22-12, 71 mm od Z s.č. a 21 mm od J s.č.). Dno hrobu, silně poškozeného výkopem, se nacházelo v hloubce 1,3 m. Zde na plochém kameni z kulmské břidlice stála zásobnice, původně překrytá další nádobou. Skupinu doplňoval šálek s omfalem. Směrem k západu, oddělena svisle postaveným kamenem, byla umístěna druhá skupina nádob - dnem vzhůru.

Velká mísa s tuhovaným povrchem, drobné osudí, látka a terina, ve které byly společně se zbytky žárového pohřbu nalezeny i přetavené bronzové ozdoby. Na protější straně výkopu se našly střepy z ostře profilovaného šálku a miska s uvnitř zataženým okrajem.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Náměšť na Hané (Bez. Olomouc), Östlich des Bischofhofes. Urnenfelderkultur. Gräberfeld, Rettungsgrabung.

OLOMOUC-NEŘEDÍN (okr. Olomouc)

Trat' Mýlina, Dlouhé díly. Sídliště, kostrový hrob, žárové hroby. Latén - latén A-B, doba bronzová - KLPP, halštat - kultura platěnická, doba římská - mladší doba římská. Záchraný archeologický výzkum ÚAPP v Olomouci.

Při záchraném archeologickém výzkumu na stavbě rodinných domků v roce 1998 prozkoumány také dva žárové hroby kultury lužických popelnicových polí (viz latén - Olomouc-Neředín).

Jaroslav Peška, Arkadiusz Tajer, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Olomouc-Neředín (okr. Olomouc). Siedlung, Körpergrab, Brandgräber. Laténezeit - LT A-B, Bronzezeit - Lausitzer Kultur, Hallstattzeit - Platěnicer Kultur, Römerzeit - Jüngere Römerzeit. Rettungsgrabung.

OLOMOUC – SLAVONÍN (okr. Olomouc)

„Horní lán“. Kultura mohylová. Sídliště, pohřebiště. Záchraný výzkum.

V měsíci červenci 1997 byla realizována druhá etapa archeologického výzkumu na ploše určené k výstavbě prodejního areálu Mercedes-Benz v poloze Horní lán na katastru Olomouce-Slavitína. V polovině 2. tisíciletí se na Horním láně rozkládala osada, kterou tvořilo několik dvouprostorových dřevěných domů srubové konstrukce o rozměrech cca 8x20 m. Osadu, jež prodělala více stavebních fází zničil požár. Souvisí s ní pravděpodobně i dva kostrové hroby, datované do starší vývojové fáze mohylové kultury - B a B1/B2. Pohřeb může být vybaven bronzovým sekeromlatem s kotoučovým tylem a náhrdelníkem z jantarových

korálků, pohřeb ženy bronzovou jehlicí typu Wetzleinsdorf a náhrdelníkem, jehož součástí byly jantarové korálky, jantarová perla a dvě zlaté spirály (Šmíd 1997).

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Literatura:

Šmíd, M. 1997: Dům a dva kostrové hroby ze střední doby bronzové ve Slavoníně u Olomouce, Pravěk NŘ 7, 255-270.

Resumé:

Olomouc-Slavonín (Bez. Olomouc). „Horní lán“. Hügelgräberkultur. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OLOMOUC - SLAVONÍN (okr. Olomouc)

„Horní lán“. Sídliště, pohřebiště. Neolit (VK), eneolit (KKA, KZP), doba bronzová (ÚK, SMK), středověk a novověk. Záchraný archeologický výzkum ÚAPP v Olomouci.

Od roku 1995 zkoumaná polykulturní lokalita v Olomouci-Slavoníně, trať „Horní lán“, se nachází na mírně svažitém terénu s převažujícím úklonem k JV do údolí potoka Nemilanky. Svah tvoří úpatí tzv. Holešovského zlomu Hornomoravského úvalu.

V této trati pokračoval v roce 1997 záchraný archeologický výzkum z předcházejících sezon, a to na dvou prostorově oddělených plochách pro dva různé investory. Nejprve byla v měsících dubnu a květnu zkoumána zbývající část pozemku firmy CARMAGNUS, spol.s r.o., na němž byl později postaven „Dům barev“ (Chemolak Morávia, spol.s r.o.), od konce července do konce října pak navázal výzkum severněji položené plochy na katastru Olomouce-Nové ulice pro firmu GEMO, která zde zahájila výstavbu rodinných domků.

Na celkové ploše cca 1,8 hektaru byly v tomto roce prozkoumány 264 pravěké objekty, z nichž více než polovinu se podařilo předběžně datovat na základě posouzení jejich inventáře.

Nejstarší zjištěné osídlení náleží sídlišti kultury s vypíchanou keramikou z období mladšího neolitu. V tomto roce nebyly sice zjištěny žádné půdorysy nadzemních kulových domů (podrobněji o nich viz: Kazdová, E.-Peška, J.: ÚAPPOL, ročenka 1997, Olomouc 1998, 56-63), ale naleziště poskytlo z několika větších sídlištních objektů (např. hliník č. 878, obj.č.965) bohatou kolekci zdobené keramiky a dalších artefaktů. Současně byl potvrzen dřívější předpoklad o koncentraci objektů této kultury ve střední a jižní části lokality, přičemž velká část sídliště musela být zničena v minulosti při stavbě komunikace z Olomouce do Brna.

Z období středního eneolitu byly objeveny 4 objekty kultury s kulovitými amforami, z nichž objekt č. 872 představuje velký hliník a objekt č. 835 je tvořen oválnou jámou s kónickými stěnami a četnými fragmenty keramiky, mazanice, uhlíků a zvířecích kostí ve výplni. Po laboratorním zpracování keramiky je možno konstatovat, že se jedná o hodnotné exempláře bohatě zdobené otisky šňůry, které lze srovnávat s keramickou náplní této kultury v oblasti Slezska. Pokud se podaří datovat kosti z tohoto objektu metodou C14, bude dán podklad pro konkrétnější úvahy o chronologickém zařazení zdejších nálezů v rámci celé kultury.

Konec pozdní doby kamenné je na lokalitě zastoupen mj. asi 15 sídlištními objekty kultury zvoncovitých pohárů, z nichž 5 bylo objeveno v loňském roce. Ve většině z nich byla nalezena bohatě zdobená keramika včetně drobných zlomků samotných zvoncovitých pohárů.